



АМЕРИКАНСКА ТЪРГОВСКА КАМАРА В БЪЛГАРИЯ

Изх. №: 200001 / 12.01.2021 г.

ДО
ВАЛЕНТИН НИКОЛОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ
КОМИСИЯ ПО ЕНЕРГЕТИКА КЪМ
НАРОДНО СЪБРАНИЕ НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

СС:

ЦВЕТА КАРАЯНЧЕВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ
НАРОДНО СЪБРАНИЕ НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

АННА АЛЕКСАНДРОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ
КОМИСИЯ ПО ПРАВНИ ВЪПРОСИ,

ПЕТЪР КЪНЕВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ
КОМИСИЯ ПО ИКОНОМИЧЕСКА
ПОЛИТИКА И ТУРИЗЪМ,

ОТНОСНО: Становище на Американската търговска камара в България по отношение на предложени изменения в Закона за енергетиката от народния представител Рамадан Аталай (с Вх. № 054-04-313 / 16.12.2020 г.)

гр. София, 12.01.2021 г.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН НИКОЛОВ,

Бордът на директорите на Американската търговска камара в България изразява загриженост по отношение на предложените промени в Закона за енергетиката, въведени от уважаемия народен представител г-н Рамадан Аталай на 16 декември 2020 г.

Те са инициирани като част от необходимите подобрения в Закона за енергетиката, за да отговорят на следващата фаза от либерализацията на пазара на електроенергия в България. Обаче, ако тези предложения бъдат одобрени, ще донесат изключително много щети на енергийната система на страната, на основните ѝ производители, на крайните потребители и - освен това - на инвестиционната репутация на България пред международни партньори и кредитори.



АМЕРИКАНСКА ТЪРГОВСКА КАМАРА В БЪЛГАРИЯ

Всички сме съгласни, че Електроенергийната система на България се нуждае от допълнителни подобрения, базирани на **принципите на енергийна независимост, сигурност на доставките, предвидимост и устойчивост.**

Подобни предложения обаче, пораждат следните наши опасения и възражения:

1. Въвеждането на **значителни законодателни промени в сложна система като Енергийния сектор** в България, в периода между две от гласуванията в Парламента, повдига въпроса защо подобен подход **не следва по-публичен и прозрачен процес** с консултации и координация с всички заинтересовани страни. Освен това, въпреки конституционното право на всеки член на Народното събрание да има своята законодателна инициатива, подобна практика не носи яснота и сигурност никоя от заинтересованите страни, както и застрашава установения институционален диалог.
2. **Законодателното предложение, което идва по-малко от три месеца преди края на мандата на настоящия Парламент** и само ден преди Коледните празници, не би могло да доведе до каквото и да е положително подобрение в енергийната система. Напротив, това може само да донесе напрежение на всички заинтересовани страни - електропроизводители, финансови институции, бизнес-организации. Дори е обидно за производителите на електроенергия, които все още носят - както много други бизнеси в страната - тежестта на пандемията и поддържат икономиката работеща, като осигуряват производството на енергия за домове и за бизнеса. Нещо повече, те продължат със своите социални инвестиции на регионално и национално ниво.
3. По същество **предложените промени нямат солидна аргументация защо са въведени. При тях и липсва всякакъв холистичен анализ** на последиците от промените във електропроизводството. Тези промени нямат оценка на последиците - което е задължително за всяко предложение, което трябва да бъде гласувано в Парламентарна комисия или в Пленарна зала. Подобен подход подкопава доверието на гражданите и бизнеса към законодателната институция в България.
4. Подобно предложение не отразява **потенциалния риск от липса на електрооснабдяване за основни заинтересовани страни** в страната, в година, в която всички се надяваме да донесе икономическо възстановяване и дори растеж. В същото време предстои най-голямата трансформация на енергийния сектор на България, породна от Зелената сделка на Европейския съюз. Затова и подобни предложения отварят още едно поле за конфронтация, вместо да се инициира наистина голямата обществена дискусия за бъдещето на енергийните региони.
5. Предложените промени създават несигурност по отношение на способността на Национална електрическа компания (НЕК) да изпълнява своите отговорности, които произтичат от валидни дългосрочни договори за изкупуване на електроенергия с производители с обща инсталирана мощност от над 1 500 MWt. Те от своя страна осигуряват директно 1 000 работни места и още между 12 000 – 28 000 в техните вериги на доставки. Тези производители са най-модерните и екологосъобразни



АМЕРИКАНСКА ТЪРГОВСКА КАМАРА В БЪЛГАРИЯ

електроцентрали в Югоизточна Европа. Техните договори за изкупуване на електроенергия са въведени, за да гарантират надеждното електропроизводство в България чрез обновяване на производствената база (ТЕЦ) в страната и привеждането ѝ пълно съответствие с изискванията на Европейския съюз за опазване на околната среда от големи горивни инсталации. Техните проекти – новопостроени електроцентрали или напълно обновени вече съществуващи мощности – са завършени със собствени средства и с подкрепата на водещи европейски финансови институции (както търговски банки така и международни институции). Затова всяка заплаха срещу легитимни договори в Европейския съюз може да донесе непоправими щети на репутацията на България пред международните ѝ партньори.

- Предложената пълна либерализация на електроенергийния пазар за домакинствата изисква съществуване на отлично регулирана и безотказно функционираща Електроенергийна борса. Такава, за съжаление, все още не е налична. Съществува и риск за неустойчиви действия на търговците на ток, което в паралел с проблемите с баланса на системата, могат да доведат до внезапна и неконтролируема нестабилност на цените на ток на електрическата борса. В това отношение, елиминирането на НЕК като обществен доставчик е безсъмнено стъпка напред за прсмахването на регулирания сегмент на пазара. Въпреки това, предприемането на подобна стъпка изисква серия от предварително обмислени действия, като ключов сред тях е съществуването на ликвиден, прозрачен, предвидим и устойчив свободен пазар на електроенергия.
- Не на последно място смятаме, че предложените промени, в техния сегашен вариант и време на предлагане, **въобще не допринасят за инвестиционния климат в България.** Напротив, във времето, когато Европейската Зелена сделка може да направи България много привлекателна ниършоринг дестинация, вместо да се предлагат непремерени във времето и неустойчиви законови промени, България трябва задълбочено да анализира и обоснове серия от добри практики, за да може активно да привлече нови инвестиции в енергийния сектор.

Позицията на Американската търговска камара в България с предложението на уважавания народен представител Рамадан Аталай да не бъде одобрена. В допълнение, предлагаме нито Народното събрание, нито Министерството на енергетиката на Република България да внасят за обсъждане на промени в енергийната система на страната без прозрачна и конструктивна дискусия с всички заинтересовани страни в правилното време.

С УВАЖЕНИЕ:



**ОЛИВИЕ МАРКЕТ
ПРЕЗИДЕНТ
АМЕРИКАНСКА ТЪРГОВСКА КАМАРА В
БЪЛГАРИЯ**

